

โทษของคนมักโกรธ

คนโกรธมีผิวพรรณทรมาน ย่อมนอนเป็นทุกข์ ถือเอาสิ่งที่เป็นประโยชน์แล้ว กลับปฏิบัติสิ่งอันไม่เป็นประโยชน์ ทำปาณาติบาตด้วยกาย และวาจา ย่อมถึงความเสื่อมทรัพย์ ผู้มัวเมาเพราะความโกรธ ย่อมถึงความไม่มียศ ญาติมิตร และสหาย ย่อมเว้นคนโกรธเสียห่างไกล คนผู้โกรธย่อมไม่รู้จักความเจริญ ทำจิตให้กำเริบ ภัยที่เกิดมาจากภายในนั้น คนผู้โกรธย่อมไม่รู้สึกรู้สีก คนโกรธย่อมไม่รู้รอบรู้รอบ ไม่เห็นธรรม ความโกรธย่อมครอบงำารชนในขณะใด ความมืดดื้อย่อมมีในขณะนั้น คนผู้โกรธย่อมก่อกรรมที่ทำให้ยากเหมือนทำได้ง่าย ภายหลังเมื่อหายโกรธแล้ว เขาย่อมเดือดร้อนเหมือนถูกไฟไหม้

โทษของคนมักโกรธ

๕๔๕

บุคคลผู้มีความปรารถนาที่จะหลุดพ้นจากความทุกข์ คือ ความเกิด ความแก่ ความเจ็บ และความตาย อันเป็นความทุกข์ ที่ติดตามเรามานานแสนนาน ต้องอาศัยพลังอำนาจบุญบารมี ที่สั่งสมอบรมมานับภพนับชาติไม่ถ้วน โดยเฉพาะบุญบารมีที่สำคัญมีอานุภาพมาก คือการประพฤติปฏิบัติธรรม ทำให้หยุดนิ่งในหนทางสายกลาง ที่เรียกว่า มัชฌิมาปฏิปทา ซึ่งเป็นเหตุให้หลุดพ้นจากความทุกข์ทั้งหลาย และเข้าถึงความสุข ที่แท้จริง กระทั่งได้บรรลุมรรคผลนิพพาน

มีวาระพระบาลีที่พระบรมศาสดาตรัสไว้ใน โกธนาสูตร ความว่า

“คนโกรธมีผิวพรรณทราม ย่อมนอนเป็นทุกข์ ถือเอา สิ่งที่เป็นประโยชน์แล้ว กลับปฏิบัติสิ่งอันไม่เป็นประโยชน์ ทำปาณาติบาตด้วยกาย และวาจา ย่อมถึงความเสื่อมทรัพย์ ผู้มัวเมาเพราะความโกรธ ย่อมถึงความไม่มียศ ญาติมิตร และสหาย ย่อมเว้นคนโกรธเสียห่างไกล คนผู้โกรธย่อม ไม่รู้จักความเจริญ ทำจิตให้กำเริบ ภัยที่เกิดมาจากภายในนั้น คนผู้โกรธย่อมไม่รู้สีก คนโกรธย่อมไม่รู้orroh ไม่เห็นธรรม ความโกรธย่อมครอบงำารชนในขณะใด ความมืดตื้อย่อมมี ในขณะนั้น คนผู้โกรธย่อมก่อกรรมที่ทำได้ยากเหมือนทำ

โทษของคนมักโกรธ

๕๔๖

ได้ง่าย ภายหลังเมื่อหายโกรธแล้ว เขาย่อมเดือดร้อนเหมือนถูกไฟไหม้”

กิเลสทั้งที่เป็นราคะ โทสะ และโมหะ บัณฑิตทั้งหลายกล่าวว่าเป็นฐลี้ เป็นทางมาแห่งมลทินในจิตใจของสรรพสัตว์ เพราะกิเลสเหล่านี้ เมื่อเกิดขึ้นแล้ว ย่อมจะทำให้สรรพสัตว์มีตนทำให้สร้างแต่บาปอกุศล โลกของเราก็ไม่มีความสุข มีแต่ความเดือดร้อนวุ่นวายอยู่เป็นนิตย์ บุคคลผู้ต้องการพ้นจากอกุศลธรรม อันเป็นดุจฐลี้ ๓ ตระกูลนั้น ต้องบำเพ็ญเพียรสร้างความดี ประพฤติปฏิบัติธรรม ลดละเลิกกิเลสทั้งหลายเหล่านี้ให้ได้ ด้วยการปฏิบัติให้เข้าถึงพระธรรมกายอรหัต อันเป็นกายหลุดพ้นจากกิเลสอาสวะทั้งปวง

หากบุคคลใดมีจิตใจที่มีตน ตกอยู่ในกระแสของกิเลสอาสวะ หรือของพญามาร ไม่ประพฤติธรรมเพื่อให้เข้าถึงพระธรรมกาย ยังละอกุศลธรรมไม่ได้ บุคคลนั้นย่อมมีแต่ความทุกข์ และความลำบากในการดำเนินชีวิต แม้จะโลกไปแล้วก็ต้องทุกข์ต่อไปในอบายภูมิ *ดังเรื่องของทูลฐกุมาร ผู้เป็นพระโอรสของพระเจ้ากิตกาสะ แห่งเมืองพาราณสี เมื่อทูลฐกุมาร

โทษของคนมักโกรธ

๕๔๓

ประสูติแล้ว พระราชาทรงแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งอุปราช

วันที่พระราชโอรสประสูติ พวกโหราจารย์ต่างทำนายลักษณะของพระโอรสและกราบทูลพระราชว่า ถ้าพระราชโอรสไม่ได้เสวยน้ำดั่งประสงค์ก็จะสิ้นพระชนม์ทันที ด้วยความรักพระราชโอรส พระองค์ทรงหาหนทางแก้ไขในทันที ทรงรับสั่งให้ชุดสระโบกขรณีที่ประตูเมืองทั้งสี่ทิศด้วยทรงเกรงว่า พระโอรสจะไม่ได้เสวยน้ำตามประสงค์แล้วจะสิ้นพระชนม์ อีกทั้งยังรับสั่งให้เจ้าหน้าที่ช่วยกันทำปะรำมณฑปตาม ๔ แยกถนน แล้วให้ตั้งภาชนะที่ประณีต ใส่น้ำดื่มไว้จนเต็มตลอดเส้นทางอีกด้วย

เช้าตรู่วันหนึ่ง พระกุมารได้เสด็จไปพระราชอุทยานพร้อมด้วยเหล่าข้าราชการบริพารเสนาอำมาตย์ ขณะนั้นเองพระองค์ได้ทอดพระเนตรเห็นพระปัจเจกพุทธเจ้าเสด็จออกบิณฑบาตด้วยอาการสงบ น่ารักเลื่อมใส เมื่อมหาชนเห็นพระปัจเจกพุทธเจ้าต่างพากันออกมานมัสการและใส่บาตร พร้อมทั้งสรรเสริญพระคุณของพระปัจเจกพุทธเจ้า

พระราชกุมารผู้เป็นพระอุปราช ทอดพระเนตรเห็นเหตุการณ์เช่นนั้น แทนที่จะมีโสมนัสเลื่อมใส อนุโมทนาในการกระทำของมหาชน กลับคิดว่า มหาชนรวมทั้งข้าราชการบริพารที่ไปกับเรา แทนที่จะสรรเสริญเรา ผู้เป็นพระราชโอรสเพียงผู้เดียว

โทษของคนมักโกรธ

๕๔๘

กลับไปสรรเสริญกราบไหว้สมณะโล้น ผู้นุ่งหม้อผ้าข้อมผาด คึดดั่งนั้นแล้วพระกุมารรู้สึกโกรธ จึงเสด็จลงจากหลังช้าง ตรงเข้าไปแย่งบาตรในมือของพระปัจเจกพุทธเจ้า แล้วโยนทิ้งลงพื้น จากนั้นก็กระเทีบบาตร เหยียบบย่ากัตตาทหารที่มหาชนได้ ถวายด้วยความเลื่อมใสนั้น

พระปัจเจกพุทธเจ้าผู้ทรงคุณอันประเสริฐ เป็นเพื่อนาบุญของโลก ได้แลดูพระพักตร์ของพระราชกุมารด้วยความเมตตา พลังคิดด้วยความกรุณาว่า พระราชกุมารนี้ ทรงฉิบหายเสียแล้ว เพราะได้ทำกรรมหนักเช่นนี้ จากนั้นพระปัจเจกพุทธเจ้าทรงนิ่งไม่ตรัสอะไร พระราชกุมารจึงตรัสขึ้นว่า “ดูก่อนสมณะ ตัวของข้าพเจ้านี้ เป็นพระราชโอรสของพระราชา ผู้เป็นใหญ่ในแผ่นดิน เมืองพาราณสีนี้ มีนามว่าทูลฐกุมาร ท่านได้แต่มองดูเรา แต่ก็ทำอะไรเราไม่ได้” ตรัสจบแล้วก็หัวเราะเยาะอย่างร่าเริง แล้วเสด็จหลีกไป ส่วนพระปัจเจกพุทธเจ้าได้เหาะกลับเงื้อมเขานันทมุลกะ ซึ่งเป็นที่อยู่ของเหล่าพระปัจเจกพุทธเจ้าทั้งหลาย

ทันทีที่พระปัจเจกพุทธเจ้าเหาะลับตาไป ทูลฐราชกุมาร ผู้ทำบาปกรรมอันหนัก บังเกิดความเร่าร้อนอย่างใหญ่หลวง ขึ้นในสรีระ มีความรู้สึกเสมือนร่างกายมีเปลวไฟเผาไหม้ตลอดเวลา ถึงกับล้มลงในที่นั่นเอง เกิดความหิวกระหายน้ำเป็นที่สุด เหล่าเสนาอำมาตย์บริวารต่างรีบช่วยกันหาน้ำดื่มมาให้พระองค์

โทษของคนมักโกรธ

๕๔๕

แต่น้ำดื่มที่เตรียมไว้ในบริเวณนั้น กลับแห้งขอดทุกแห่ง พระราชกุมารไม่ได้เสวยน้ำ อีกทั้งวิบากกรรมที่ทำไว้กับพระ บิณฑุรเจ้า ส่งผลให้พระองค์สวรรคตในที่นั้นทันที และไป บังเกิดในอเวจีมหานรก ถูกเปลวไฟแผดเผา เสวยความทุกข์ ทรมาณแสนสาหัส

จะเห็นว่า ความโกรธเป็นภัยต่อตัวเราอย่างยิ่ง ความ โกรธเกิดจากอารมณ์ที่ไม่พอใจ ไม่สบายใจ ขุ่นข้องหมองใจ หงุดหงิด อันเป็นเหตุก่อให้เกิดประทุษร้ายผู้อื่น และเมื่อ ความโกรธเกิดขึ้นกับผู้ใด ไม่ว่าจะเป็นผู้ยิ่งใหญ่ หรือมีอำนาจใน การปกครองบ้านเมือง หรือสามัญชนคนธรรมดา ล้วนเป็นเหตุ ให้พบกับความหายนะ ความเดือดร้อน และมีความทุกข์เป็นผล ในที่สุด โดยเฉพาะผลกรรมที่ทำกับผู้ทรงศีล มีความบริสุทธิ์ หมดจด หลุดพ้นจากกิเลสอาสวะทั้งปวง จึงเป็นกรรมหนักยิ่ง

ดังนั้น เราต้องระงับความโกรธให้ได้ และระงับกิเลส ที่เป็นราคะ โทสะ หรือโมหะ เพราะเมื่อกิเลสเหล่านี้เกิดขึ้นกับ บุคคลใดแล้ว ย่อมทำให้บุคคลนั้นมีความเศร้าหมองไม่ผ่องใส เป็นทางมาแห่งธุลี ย่อมจะพบแต่ความทุกข์ทรมาณ ผลสุดท้าย ย่อมไปบังเกิดในนรกทนทุกข์ทรมาณอีกยาวนาน

กิเลส ๓ ตระกูล คือ ราคะ โทสะ และโมหะ เป็นกัณฑ์

โทษของคนมักโกรธ

๕๕๐

ของพญามารที่คอยล่อลวงเราให้ตกเป็นทาสของเขา ฉะนั้น
คนพาลจึงถูกพญามารควบคุมให้เป็นไปในอำนาจของกิเลส
แต่สำหรับผู้มีบุญที่หมั่นฝึกฝนอบรมตนเองมาดีแล้ว ทั้งมี
ปัญญาเป็นเครื่องรักษาตน ย่อมสามารถขัดเกลากิเลสที่มีอยู่
ในจิตใจ ซึ่งเป็นธุลีละเอียดที่ติดอยู่ในใจให้หมดได้ ด้วยการ
ทำความดี ทั้งให้ทาน รักษาศีล และเจริญภาวนานั่นเอง

การประพฤติปฏิบัติธรรม เจริญสมาธิภาวนานับเป็น
หนทางที่ดีที่สุดในการกำจัดกิเลสให้หมดสิ้นไป เพราะเป็นการ
ชำระจิตใจให้สะอาดบริสุทธิ์ และเป็นเหตุให้เข้าถึงพระธรรมกาย
ภายในตัว พระธรรมกายเป็นกายตรัสรู้ธรรม ที่จะทำให้เรา
รู้ทุกสิ่งทุกอย่าง และที่สำคัญคือ เราจะรู้เท่าทันกิเลส และ
สามารถกำจัดกิเลสอาสวะที่หมักดองอยู่ในจิตใจให้หมดสิ้น
ไปได้ ฉะนั้น พวกเราทุกคนจึงควรตั้งใจปฏิบัติธรรมให้เข้าถึง
พระธรรมกายภายในกันทุกๆ คน

